

Zajednička izjava

Uvjereni u žurnu potrebu borbe protiv klimatskih promjena smanjenjem emisija CO₂ u skladu s ciljevima Pariškog klimatskog sporazuma i čvrsto predani naporima usmjerenim na dekarbonizaciju globalne energetske mješavine, u kojoj nuklearna fuzija ima jedinstveni potencijal da postane neiscrpan i čist izvor energije budućnosti, sposoban osigurati energetska samodostatnost Europe;

S obzirom na to da u okviru Europskog programa fuzije, usmjerenog na izgradnju demonstracijske fuzijske elektrane (DEMO) kao bezugljičnog izvora energije, istaknutu ulogu imaju dva postrojenja: ITER, čija je uloga ostvarivanje fuzijske reakcije koja se može kontrolirati, i DONES, čija je uloga odabir materijala prikladnih za izgradnju DEMO-a;

Uzimajući u obzir da se gore spomenuti cilj – izgradnja DEMO-a – ne može postići bez izgradnje prvo DONES-a, nove istraživačke infrastrukture na jednom mjestu posvećene ispitivanju, validaciji i kvalificiranju materijala koji će se koristiti u fuzijskim elektranama;

Podsjećajući da je 2017. Europsko udruženo poduzeće za ITER i razvoj fuzijske energije (Fuzija za energiju) pozitivno ocijenilo zajednički španjolski i hrvatski prijedlog o lokaciji DONES-a u Granadi, Španjolska;

Podsjećajući na Memorandum o razumijevanju između Ministarstva znanosti, inovacija i sveučilišta Kraljevine Španjolske i Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske vezano za fuzijsku suradnju, potpisan 20. lipnja 2018.;

Podsjećajući da je DONES 2018. godine uključen u Plan razvoja Europskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture (ESFRI) kao zajednički hrvatsko-španjolski prijedlog;

Podsjećajući na zaključke i preporuke Radne skupine EURATOM DONES osnovane radi definiranja scenarija koji uključuje upravljanje, dijeljenje doprinosa i moguće međunarodno sudjelovanje u programu IFMIF-DONES

Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske

i

Ministarstvo znanosti i inovacija Kraljevine Španjolske

izjavljuju kako slijedi:

1. Oba ministarstva potvrđuju svoju potporu realizaciji Programa DONES, odnosno izgradnji i radu postrojenja DONES u Granadi i korištenju objekata za podršku DONES-u u objema zemljama. Obje vlade smatraju da bi izgradnja DONES-a trebala početi što je prije moguće, uz potporu Euratoma i Fuzije za energiju koji bi bili dogovoreni na europskoj razini.
2. Oba ministarstva podržavaju model upravljanja i vođenja koji su predložili stručnjaci iz obje zemalja u okviru projekta DONES-PreP i koji je preporučila Radna skupina DONES, nedavno uspostavljena od strane Euratoma, kao prikladan model za Program DONES i izgradnju i rad postrojenja DONES. U tom smislu, obje vlade će u bliskoj budućnosti promovirati potpisivanje niza bilateralnih memoranduma o razumijevanju na vladinoj razini i sporazuma o nabavi na institucionalnoj razini.

3. Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske osigurat će komponente DONES-a kao nenovčani doprinos do 5% vrijednosti izgradnje DONES-a, u skladu s proračunskim ograničenjima i korištenjem europskih fondova za tu namjenu. Ministarstvo znanosti i inovacija Kraljevine Španjolske pomoći će Ministarstvu znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske da odabere odgovarajuće komponente DONES-a za nenovčani doprinos, misleći prvenstveno na komponente u dizajnu kojih je Hrvatska sudjelovala i koje se mogu nabaviti u Hrvatskoj.
4. Oba ministarstva će omogućiti zajedničku pripremu i korištenje različitih DONES-ovih pomoćnih objekata smještenih u objema zemljama u svrhu provedbe Programa DONES, kao i za kontinuirano osposobljavanje osoblja za korištenje sastavnica i pomoćnih objekata DONES-a.
5. Oba ministarstva smatraju da nacionalni konzorciji za DONES, kako u Hrvatskoj tako i u Španjolskoj, trebaju što prije započeti pregovore o hrvatskom nenovčanom doprinosu i realizaciji Programa DONES.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Republike Hrvatske

Ministarstvo znanosti i inovacija
Kraljevine Španjolske

Radovan Fuchs

Diana Morant